

32003F0568

2003.7.31.

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

L 192/54

A TANÁCS KERETHATÁROZATA
(2003. július 22.)
a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 29. cikkére, 31. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Dán Királyság kezdeményezésére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az elmúlt évek a globalizációval együtt az áruk és szolgáltatások kereskedelmének növekedését hozták. Egy tagállam magánszektorában tapasztalható korrupció ezért nem csak hazai, hanem transznacionális probléma is, amely leghatékonyabban az Európai Unió együttes fellépésével oldható meg.
- (2) 1996. szeptember 27-én a Tanács elfogadta az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezményhez csatolt jegyzőkönyv létrehozásáról szóló jogi aktust ⁽³⁾. A jegyzőkönyv, amely 2002. október 17-én lépett hatályba, tartalmazza a korrupcióval összefüggő bűncselekmények meghatározását és az azokra vonatkozó harmonizált szankciókat.
- (3) 1997. május 26-án a Tanács jóváhagyta az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezményt ⁽⁴⁾.
- (4) Emellett 1998. december 22-én a Tanács elfogadta a magánszektorban tapasztalható korrupcióról szóló 98/742/IB együttes fellépést ⁽⁵⁾. Az együttes fellépés elfogadása alkalmával a Tanács nyilatkozatot adott ki, amelyben egyetértett azzal, hogy az együttes fellépés az ilyen korrupció elleni küzdelem első lépését jelenti az Európai Unió szintjén, és hogy később, az együttes fellépés 8. cikke

(2) bekezdése értelmében elvégzendő értékelés eredményének fényében további intézkedéseket hajtanak végre.. Az együttes fellépés tagállamok általi, nemzeti jogba történő átültetéséről még nem áll rendelkezésre jelentés.

- (5) 2002. június 13-án a Tanács elfogadta az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló 2002/584/IB kerethatározatot ⁽⁶⁾, amelyben a korrupció az európai elfogatóparancs által érintett bűncselekmények felsorolásában szerepel, amely tekintetében a ket-tős büntetethetőség előzetes vizsgálata nem szükséges.
- (6) Az Európai Unióról szóló szerződés 29. cikke szerint az Unió célja, hogy a szabadság, biztonság és jog érvényesülésének térségében biztosítsa a polgárok magas szintű biztonságát, ezt a célkitűzést a szervezett és egyéb bűnözés megelőzésével és az az elleni küzdelemmel valósítja meg.
- (7) Az 1999. október 15–16-án Tamperében ülésező Európai Tanács következtetéseinek 48. pontjával összhangban a korrupció különösen fontos terület annak meghatározása szempontjából, hogy mi minősül bűncselekmények a tagállamokban, valamint az alkalmazandó szankciók tekintetében.
- (8) 1997. november 21-én egy konferencián jóváhagyták a nemzetközi kereskedelmi ügyletekben a külföldi hivatalos személyek megvesztegetése elleni küzdelemről szóló OECD-egyezményt, továbbá az Európa Tanács jóváhagyott egy, a korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményt, amely 1999. január 27-én nyílt meg aláírásra. Ezt az egyezményt a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) létrehozásáról szóló megállapodás kíséri. Tárgyalások kezdődtek a korrupció elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményről is.
- (9) A tagállamok különös fontosságot tulajdonítanak a mind a köz-, mind a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemnek, abban a meggyőződésben, hogy az mindkét szektorban fenyegeti a jogtisztelő társadalmat, valamint torzítja a versenyt az áruk és kereskedelmi szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódóan, továbbá akadályozza a tartós gazdasági fejlődést. Ezzel összefüggésben azok a tagállamok, amelyek még nem erősítették meg az Európai Unió 1997. május 26-i egyezményét, valamint az Európa Tanács 1999. január 27-i egyezményét, átgondolják, hogyan tehetnék ezt meg minél hamarabb.

⁽¹⁾ HL C 184., 2002.8.2., 5. o.

⁽²⁾ 2002. november 22-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 313., 1996.10.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 195., 1997.6.25., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 358., 1998.12.31., 2. o.

⁽⁶⁾ HL L 190., 2002.7.18., 1. o.

(10) E kerethatározat célja különösen annak biztosítása, hogy mind a köz-, mind a magánszektorban tapasztalható korrupció bűncselekménynek minősüljön a tagállamokban, hogy a jogi személyeket is felelősségre lehessen vonni e bűncselekményekért, és hogy e bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciót vonjanak maguk után,

ELFOGADTA EZT A KERETHATÁROZATOT:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E kerethatározat alkalmazásában:

- „jogi személy” minden olyan jogalany, aki az alkalmazandó nemzeti jogszabályok szerint ilyen jogállással rendelkezik, kivéve az államokat vagy más, államhatalmat gyakorló közjogi intézményeket és nemzetközi közjogi szervezeteket,
- „kötelességzegés” a nemzeti jogszabályoknak megfelelően értendő. A kötelességzegés fogalma a nemzeti jogszabályokban kiterjed legalább bármely hűtlen magatartásra, amely jogszabályi kötelesség megszegését, vagy adott esetben olyan személy üzleti tevékenységében alkalmazandó szakmai előírások vagy utasítások megszegését eredményezi, aki bármilyen minőségben egy magánszektorba tartozó jogalanyt vezet, vagy annak dolgozik.

2. cikk

Aktív és passzív korrupció a magánszektorban

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következő szándékos magatartások bűncselekménynek minősüljenek, ha üzleti tevékenység folytatása során követik el azokat:

- bármilyen jogtalan előny megígérése, ajánlása vagy megadása közvetlenül vagy közvetítő útján olyan személynek, aki bármilyen minőségben vezet a magánszektorba tartozó jogalanyt, vagy annak dolgozik, e személy vagy egy harmadik személy javára, azért, hogy e személy kötelességeit megszegve cselekedjen vagy tartózkodjon a cselekvéstől;
- bármilyen jogtalan előnyt kérése, vagy jogtalan előnynek vagy annak ígéretének az elfogadása közvetlenül vagy közvetítő útján, akár a maga, akár egy harmadik személy javára, magánszektorba tartozó jogalany vezetőjének vagy alkalmazottjának minőségében azért, hogy kötelességeit megszegve cselekedjen vagy tartózkodjon a cselekvéstől.

(2) Az (1) bekezdést profitorientált és nonprofit jogalanyokon belül végzett üzleti tevékenységre kell alkalmazni.

(3) A tagállamok nyilatkozhatnak arról, hogy az (1) bekezdés alkalmazási körét olyan magatartásra korlátozzák, amely

versenytorzulást von vagy vonhat maga után az áruk, illetve kereskedelmi szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódóan.

(4) A (3) bekezdésben említett nyilatkozatokat e kerethatározat elfogadásakor kell közölni a Tanáccsal, és azok 2005. július 22-től 5 évig maradnak érvényesek.

(5) A Tanács 2010. július 22-e előtt megfelelő időben felülvizsgálja e cikket annak a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatok megújíthatóságának megfontolása érdekében.

3. cikk

Felbujtás és bűnsegély

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. cikkben említett magatartásban bűnsegédként vagy felbujtóként való részvétel bűncselekménynek minősüljön.

4. cikk

Büntetések és egyéb szankciók

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. és 3. cikkben említett magatartást hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetéssel büntesse.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. cikkben említett magatartást legalább egytől három évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel büntesse.

(3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket alkotmányos szabályaival és elveivel összhangban annak biztosítására, hogy amennyiben a 2. cikkben említett magatartást természetes személy követte el meghatározott üzleti tevékenységgel kapcsolatban, e személyt adott esetben, legalább akkor, ha vezető beosztást töltött be az adott üzleti tevékenységbe tartozó vállalkozásban, átmenetileg eltiltsák ezen egvedí vagy hasonló üzleti tevékenység hasonló beosztásban vagy minőségben történő folytatásától, ha a bizonyított tények arra utalnak, hogy fennáll az aktív vagy passzív korrupció általi, beosztással vagy hivatallal való visszaélés nyilvánvaló kockázata.

5. cikk

Jogi személyek felelőssége

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyeket felelősségre lehessen vonni a 2. és a 3. cikkben említett, olyan személy által, akár egyénileg, akár a jogi személy egy szervének részeként eljárva a javukra elkövetett bűncselekményért, aki a jogi személy keretében olyan vezető beosztást tölt be, amely a következőkön alapul:

- a) a jogi személy képviseleti jogköre, vagy
- b) a jogi személy nevében történő döntéshozatali hatáskör, vagy
- c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának hatásköre.

(2) Az (1) bekezdésben már előírt eseteken kívül, minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatóak legyenek, ha az (1) bekezdésben említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé azt, hogy a jogi személynek alárendelt személy a jogi személy javára elkövesse a 2. és 3. cikkben említett bűncselekményt.

(3) A jogi személyek felelőssége az (1) és a (2) bekezdés alapján nem zárja ki a büntetőeljárást azon természetes személyek ellen, akik a 2. vagy 3. cikkben említett típusú bűncselekményben tettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként vesznek részt.

6. cikk

Jogi személyekre alkalmazandó szankciók

(1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 5. cikk (1) bekezdése értelmében felelősségre vont jogi személy büntethető legyen olyan hatályos, arányos és visszatartó szankciókkal, amelyek büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzbüntetéseket foglalnak magukban, de más szankciókra is kiterjedhetnek, úgymint:

- a) kizárás az állami juttatásokra vagy támogatásokra való jogosultságból, vagy
- b) átmeneti vagy tartós eltiltás a kereskedelmi tevékenység gyakorlásától, vagy
- c) bírói felügyelet alá helyezés, vagy
- d) bírósági felszámolási végzés.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 5. cikk (2) bekezdése alapján felelősségre vont jogi személy büntethető legyen hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetéssel vagy intézkedésekkel.

7. cikk

Joghatóság

(1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket joghatóságának megállapítására a 2. és a 3. cikkben említett bűncselekményre vonatkozóan, ha:

- a) a bűncselekményt egészében vagy részben a tagállam területén követték el, vagy
- b) az elkövető a tagállam állampolgára; vagy
- c) a bűncselekményt olyan jogi személy javára követték el, amelynek a tagállam területén van a székhelye.

(2) Minden tagállam eldöntheti, hogy nem, vagy csak különleges esetekben illetve körülmények között alkalmazza az (1) bekezdés

b) és c) pontjában szereplő joghatósági szabályokat, ha a bűncselekmény területén kívül követték el.

(3) Az a tagállam, amely hazai joga szerint nem adja ki állampolgárait, meghozza a szükséges intézkedéseket, hogy a 2. és a 3. cikkben említett bűncselekmények tekintetében megállapítsa joghatóságát, ha a bűncselekményt állampolgára az adott állam területén kívül követi el.

(4) A tagállamok a (2) bekezdés alkalmazására vonatkozó döntésükről ennek megfelelően tájékoztatják a Tanács Főtitkárságát és a Bizottságot, adott esetben azon különleges esetek és körülmények megjelölésével, amelyekben a döntést alkalmazni kell.

8. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 98/742/IB együttes fellépés hatályát veszti.

9. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy e kerethatározat rendelkezéseinek 2005. július 5-e előtt megfeleljenek.

(2) Ugyanezen időpontig a tagállamok eljuttatják a Tanács Főtitkárságának és a Bizottságnak az e kerethatározat alapján rájuk háruló kötelezettségek nemzeti jogba történő átültetéséről szóló rendelkezések szövegét. A Tanács az ezen információ felhasználásával készített jelentés és a Bizottság írásbeli jelentése alapján 2005. október 22-e előtt értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben feleltek meg e kerethatározat rendelkezéseinek.

10. cikk

Területi hatály

E kerethatározatot alkalmazni kell Gibraltárra.

11. cikk

Hatálybalépés

E kerethatározat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2003. július 22-én.

a Tanács részéről

az elnök

G. ALEMANNÓ